

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 68 0 P 079787 25 Rev
Sarajevo, 10.04.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Emine Hulusija, kao predsjednice vijeća, Josipa Vukovića i Zlate Džafić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice S. P. iz T., ul..., zastupana po punomoćniku Josipu Bašiću, advokatu iz Zenice, ul. Školska 19/3, protiv tužene Hercegbosanske županije, Vlade Hercegbosanske županije, Žalbeno vijeće Vlade Hercegbosanske županije, zastupana po Županijskom javnom pravobraniteljstvu Livno, radi zaštite prava iz radnog odnosa, vrijednost spora 5.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Kantonalnog suda u Livnu broj: 68 0 P 079787 24 Gž od 12.12.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.04.2025. godine donio je:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Livnu broj: 68 0 Rs 079787 23 Rs od 05.03.2023. godine odlučeno je:

„I. Usvaja se tužbeni zahtjev tužiteljice i poništavaju se kao nezakonita Rješenja Žalbenog vijeća Vlade Hercegbosanske županije, broj: 21-02-30-28/22 od 31.08.2023. godine i Rješenje o utvrđivanju koeficijenta Skupštine Hercegbosanske županije, Stručna služba Skupštine Tomislavgrad, broj: 02-02-30-115/22 od 30.08.2022. godine i predmet vraća prvostupanjskom organu na ponovni postupak, sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom izvršenja.

II. Utvrđuje se da su Tuženi donošenjem Rješenja o odbijanju žalbe tužiteljice izjavljene na Rješenje Prvostupanjskog organa, broj: 21-02-30-28/22 od 31.08.2023. godine izvršio direktnu diskriminaciju prema tužiteljici na način da je donošenjem utuženog rješenja mimo izričitih zakonskih i podzakonskih odredbi Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji, Zakona o plaćama i naknadama korisnika proračuna Hercegbosanske županije i Uredbe o dopunskim poslovima temeljne djelatnosti iz nadležnosti tijela državne službe koje obavljaju namještenici i poslovima pomoćne djelatnosti koje obavljaju zaposlenici, tužiteljicu svrstali u niži VI platni razred uz određivanje nižeg koeficijenta za određivanje plaće od 2,60, sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom izvršenja.

III. Obavezuju se tuženi da poduzmu neophodne zakonom predviđene korake sa ciljem da prestanu sa kršenjem prava prema tužiteljici na jednako postupanje i da otklone direktno diskriminatorno postupanje, odnosno da odgovarajućim aktima o regulisanju radno-pravnog statusa tužiteljice Pivić Stojke kao namještenika u skladu sa važećim propisima istoj

priznaju i odrede zakoniti koeficijent za obračun plaće od 2,70, svrstan u V platni razred, sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom izvršenja.

IV. Zabranjuje se tuženim da dalje poduzimaju radnje kojima se krši ili se može kršiti pravo tužiteljice na plaću i naknade u skladu sa važećim zakonima i propisima kao prema ostalim kategorijama zaposlenika tuženog koji ostvaruju pravo na plaću i naknade plaće, sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom izvršenja.

Obavezuje se tuženi da tužiteljici naknadi troškove postupka, u iznosu od 1.382,00 KM sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom izvršenja. Sa viškom dijela tužbenog zahtjeva koji se odnosi na troškove postupka, a prema troškovniku punomoćnika tužiteljice isti se odbija.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Livnu broj: 68 0 P 079787 24 Gž od 12.12.2024. godine žalba tuženog je uvažena i prvostepena presuda kojom je u cijelosti usvojen tužbeni zahtjev, a kako je to pobliže navedeno pod tačkom I, II, III, IV i V izreke, preinačena na način da je taj tužbeni zahtjev tužiteljice odbijen u cijelosti, te je tužiteljica obavezana na naknadu troškova postupka tuženog u iznosu od 720,00 KM.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavila tužiteljica, po punomoćniku, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači na način da se usvoji tužbeni zahtjev, uz naknadu troškova cjelokupnog postupka ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Revizijom se potražuje i naknada troškova postupka revizije u iznosu od 421,20 KM na ime sastava revizije, kao i iznos sudske takse na reviziju.

Odgovor na reviziju nije podnesen

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe člana 241. ZPP¹, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je tužbeni zahtjev tužiteljice za: poništenjem kao nezakonitih rješenja tuženog od 31.08.2023. godine i Stručne službe Skupštine Hercegbosanske županije Tomislavgrad od 30.08.2022. godine o utvrđivanju koeficijenta za obračun plaće tužiteljici; utvrđenje diskriminacije (donošenjem rješenja od 31.08.2023. godine, suprotno zakonu i podzakonskim aktima kojim je tuženi tužiteljicu svrstao u niži VI platni razred uz određivanje nižeg koeficijenta za obračuna plaće od 2,60); otklanjanem diskriminacije (da tuženi prestane sa kršenjem prava prema tužiteljici, odnosno da odgovarajućim aktima odredi tužiteljici zakonit koeficijent za obračun plaće od 2,70, svrstan u V platni razred); zabranu da tuženi dalje poduzima radnje kojima se krši ili se može kršiti pravo tužiteljice na plaću i naknade.

U postupku koji je prethodio reviziji, nižestepeni sudovi su utvrdili, u bitnom:

¹ Zakon o parničnom postupku (Službene novine FBiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15)

- da je tužiteljica dugogodišnji zaposlenik kod tuženika, raspoređena u Odjeljenu općih i zajedničkih poslova u Stručnoj službi Skupštine Hercegbosanske županije na neodređeno vrijeme na poslovima i radnim zadacima „Upisničar“;
- da je rješenjem Stručne službe Skupštine Hercegbosanske županije broj: 02-0234-144/18 od 29.11.2018. godine, tužiteljici sa danom 01.12.2018. godine utvrđen V platni razred i koeficijent od 1,85 za obračun plaće, pravo na uvećanje plaće za svaku navršenu godinu radnog staža za 0,5%, kao i pravo na troškove prijevoza od mjesta stanovanja do mjesta rada;
- da je stupanjem na snagu Zakona o plaćama i naknadama korisnika proračuna Hercegbosanske županije („Narodne novine HBŽ“, broj: 8/22, ispravak 9/22), tuženik donio rješenje broj: 02-02-30-115/22 od 10.08.2022. godine, prema kojem se tužiteljica i dalje raspoređuje na poslove i radne zadatke „Upisničar“ u Odjeljenju općih i zajedničkih poslova u Stručnoj službi skupštine HBŽ, s tim da joj se utvrđuje koeficijent za obračun plaće od 2,60 (VI platni razred);
- da je istim rješenjem određeno da se plaća obračunava tako što se osnovica za obračun plaće koju utvrđuje Vlada HBŽ množi s koeficijentom iz prethodne tačke, da se za svaku započetu godinu radnog staža plaća uvećava za 0,5%, da ima pravo na naknadu za topli obrok, te da će se obračun plaće po istom rješenju vršiti od 01.08.2022. godine;
- da je na rješenje od 10.08.2022. godine tužiteljica izjavila žalbu Žalbenom vijeću Vlade Hercegbosanske županije u kojoj je navela da nije zadovoljna sa koeficijentom za obračun plaće, jer zaposlenici koji su imali koeficijent kao upisničari u Vladi Hercegbosanske županije i drugim ministarstvima sada su dobili koeficijent 2,70;
- da nije dovoljno vrednovano radno mjesto „Upisničar“ u odnosu na djelatnike koji imaju isti koeficijent od 2,60 (djelatnici na održavanju čistoće, kućni majstor, portir), te da je vidjela akt Skupštine Hercegbosanske županije broj: 01-02-11-104.2/22 od 06.09.2022. godine, koji je dostavljen Ministarstvu finansija i u kojem joj je naznačen koeficijent od 2,70.

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja za koja je vezan revizijski sud (član 240. stav 2. ZPP), prvostepeni sud je zaključio da Stručna služba Skupštine Hercegbosanske županije i tuženik nisu imali zakonske ovlasti, odnosno pravni osnov da tužiteljici odrede niži koeficijent za obračun plaće od onog koji je trebao biti utvrđen u skladu sa Uredbom o dopunskim poslovima temeljne djelatnosti iz nadležnosti tijela državne službe koje obavljaju namještenici i poslovima pomoćne djelatnosti koje obavljaju zaposlenici („Narodne novine HBŽ“, broj: 6/2014), a na koji način je to bilo određeno sve do donošenja prvostepenog rješenja od 10.08.2022. godine. Prema zaključku prvostepenog suda to rješenje nema zakonskog osnova i predstavlja diskriminatorni akt prema tužiteljici na temelju odredbe člana 8. do 13. Zakona o radu i odredbi člana 2., 3, 11, i 12. Zakona o zabrani diskriminacije.

Drugostepeni sud (stav I izreke) je usvojio žalbu tuženog, smatrajući suprotno stavu prvostepenog suda da je na temelju provedenih dokaza prvostepeni sud pogrešno utvrdio da su predmetna rješenja nezakonita i da se kao takva poništavaju, te da je dio tužbenog zahtjeva (stav II izreke), neodređen, odnosno neosnovan. U odnosu na (stav III i IV) izreke pobijane presude

drugostepeni sud utvrđuje da u skladu sa odredbom člana 2., 3., i člana 4. Zakona o zabrani diskriminacije u BiH („Službeni Glasnik BiH“, br. 59/09, 66/16), tužiteljica nije diskriminisana donošenjem predmetnih rješenja, u odnosu na druge 3 (tri) zaposlenice u sklopu Stručne službe Skupštine Hercegbosanske županije, koje kao i tužiteljica obavljaju poslove i zadatke „Upisničar“.

Neutemeljeni su navodi revizije o povredi odredaba ZPP od strane drugostepenog suda.

Suprotno navodima revizije u smislu odredbe člana 221. ZPP drugostepeni sud je ispitao prvostepenu presudu i ocijenio žalbene navode tuženog koji su bili od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora, pravilno primjenjujući odredbu člana 231. ZPP. Pri tome, uvjerenje o osnovanosti žalbenih prigovora tuženog drugostepeni sud je opravdao jasnim i potpunim razlozima, a obrazloženje drugostepene presude suprotno navodima revizije po svom sadržaju odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav 4. ZPP.

Slobodnoj ocjeni izvedenih dokaza od strane suda stranka ne može osnovano suprotstaviti svoju ocjenu dokaza ukoliko ista u sebi uključuje prigovore činjenične prirode, koji u revizijskom postupku nisu relevantni (član 240. stav 2. ZPP).

U postupku po reviziji stranke ne mogu iznositi nove činjenice niti predlagati nove dokaze u odnosu na pravilnu primjenu materijalnog prava, nego samo u odnosu na povrede odredaba parničnog postupka koje su učinjene u postupku pred drugostepenim sudom (član 242. ZPP), odnosno u pravcu dokazivanja da je drugostepeni sud, postupajući po žalbi, počinio povredu odredaba parničnog postupka.

Stoga, od strane tužiteljice novo priložene dokaze uz reviziju i to: Zamolba tužiteljice Ministarstvu finansija za dostavu kopije Akt Skupštine Tomislavgrad, broj: 01-02-11-121.4/24 od 03.12.2024. godine, Akt Skupštine Tomislavgrad, broj: 01-02-11-121.4/24 od 03.12.2024. godine sa prilogima, ovaj sud ne može ispitivati niti uzeti u obzir pri odlučivanju, jer uključuju isticanje prigovora nepotpuno ili pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a što nije dopušteno (član 240. stav 2. ZPP).

Neutemeljen je i prigovor pogrešne primjene materijalnog prava.

Kod činjeničnih utvrđenja, koja vezuju ovaj sud (član 240. stav 2. ZPP), suprotno navodima revizije pravilno je drugostepeni sud primijenio materijalno pravo - odredbu člana 28. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Stručne službe Skupštine Hercegbosanske županije br. 02-02-072/14 od 25.08.2014. godine, u vezi sa odredbom člana 22. Zakona o plaćama i naknadama korisnika proračuna Hercegbosanske županije („Narodne novine HBŽ“, broj: 8/22, ispravak 9/22), zaključujući da pobijana rješenja nisu nezakonita i da se tužiteljica ne može pozivati na visinu koeficijenta za uposlenike iz drugih tijela uprave, ministarstava ili Vlade Hercegbosanske županije, budući da je njen radno pravni status reguliran u okviru Stručne službe Skupštine Hercegbosanske županije u skladu sa navedenim odredbama pravilnika i zakona, a da su sve zaposlenice na radnom mjestu upisničar (tri zaposlenice) u toj službi kao i tužiteljica imaju isti koeficijent od 2.60 pa prema tome nije ni diskriminisana.

Ovi zbog toga što su odredbom člana 28. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji, sistematizovani poslovi i zadaci „Upisničar“, na koje je raspoređena tužiteljica, propisani uvjeti za vršenje tih poslova, i to SSS (stupanj III ili IV), završena gimnazija, ekonomska, elektro ili škola kemijskog smjera sa najmanje 6 mjeseci radnog iskustva u struci, položen stručni upravni

ispit i poznavanje rada na računaru; zatim vrsta djelatnosti: poslovi dopunska djelatnost; naziv grupe poslova: administrativno-tehnički; složenost poslova: jednostavni poslovi; status izvršilaca: namještenik, pozicija radnog mjesta referent; broj izvršilaca 3 (tri), dok odredbom člana 22. Zakona o plaćama i naknadama korisnika proračuna Hercegbosanske županije („Narodne novine HBŽ“, broj: 8/22, ispravak 9/22), propisani su platni razredi i koeficijenti za namještenike. Za namještenike s platnim razredom VI. referent (SSS) ili KV radnik propisan je koeficijent od 2.60, kao što je određeno u pobijanim rješenjima, a što samo potvrđuje zaključak da su rješenja donesena u skladu sa navedenim pravilnikom i zakonom i kao takva nisu nezakonita.

Prema tome, s obzirom da je neutemeljen tužbeni zahtjev tužiteljice (stav I izreke), kao i dio tužbenog zahtjeva (stav II izreke) koji je i neodređen, jer ne ukazuje na konkretne odredbe propisa kojima je tuženi izvršio direktnu diskriminaciju donošenjem pobijanih rješenja, već iste samo paušalno navodi, nižestepeni drugostepeni sud pravilno zaključuje da je neutemeljen i dio tužbenog zahtjeva (stav II i III izreke), jer nije utvrđeno da je tužiteljica diskriminisana donošenjem predmetnih rješenja, niti je utvrđeno da je tuženik donošenjem pobijanih rješenja izvršio prema tužiteljici diskriminaciju u odnosu na ostale zaposlenice koje kao i tužiteljica obavljaju poslove upisničara u Stručnoj službi Skupštine Hercegbosanske županije, odnosno proizilazi da kod donošenja predmetnih rješenja nije postupljeno suprotno odredbama člana 2., 3., 4., 11., i 12. Zakona o zabrani diskriminacije, kako se to navodima revizije tvrdi.

Ostali revizijski prigovori, nisu od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Kako ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, a ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti valjalo je reviziju odbiti primjenom odredbe člana 248. ZPP.

U skladu sa odredbom člana 397. stav 1. u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova sastava revizije jer nisu uspjela u revizijskom postupku.

Predsjednik vijeća
Emina Hulusija, s.r.